

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Justervesenet
postmottak@justervesenet.no

Deres ref

Vår ref
15/6068

Dato
21.12.2015

Statsbudsjettet 2016: Tildelingsbrev til Justervesenet

1. Innledning	1
2. Regjeringens langsiktige mål og strategier	2
3. Mål og prioriteringer i 2016.....	2
4. Føringer og oppdrag i 2016	4
5. Styringsdialog gjennom året	6
6. Budsjettvedtak og fullmakter for 2016	6
Vedlegg 1: Styringsparametere og rapporteringskrav	9
Vedlegg 2: Styringskalenderen for 2016.....	11
Vedlegg 3: fullmakter 2016	15

1. INNLEDNING

Nærings- og fiskeridepartementet viser til Innst. 8 S (2015–2016) og Prop. 1 S (2015–2016) for Nærings- og fiskeridepartementet, samt Innst. 3 S(2015-2016) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Justervesenet i 2016.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, prioriteringer og resultatkrav for Justervesenet i 2016. Brevet gir også enkelte faglige føringer og spesifiserer konkrete oppdrag med levering i 2016, men gir ikke en uttømmende oversikt over etatens oppgaver. Etatens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruks for styringen av Justervesenet fastsatt 1. januar 2014.

Departementet tar forbehold om at etaten innenfor gjeldende budsjetttrammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. REGJERINGENS LANGSIKTIGE MÅL OG STRATEGIER

Justervesenet skal sikre tillit til norske målinger og måleresultater. Gjennom virksomheten til Justervesenet skal alle parter i samfunnet kunne stole på måleresultater. Etatens hovedbidrag til å oppnå dette er tilsyn med målinger, kalibreringstjenester av høy kvalitet og kompetanseutvikling og –spredning. Justervesenet skal yte bistand innen kvalitetssikring og måleteknikk og være et kompetansesenter for offentlige myndigheter og næringslivet.

Den økende globaliseringen og den teknologiske utviklingen fører til stadig skjerpet konkurranse for norsk næringsliv. Justervesenet skal bidra til å sikre gode rammevilkår for næringslivet gjennom å ivareta Norges internasjonale forpliktelser på måleteknikkområdet.

Lov om målenheter, måling og normaltid (heretter kalt måleloven) har som formål å sikre at målinger og måleresultater er tilfredsstillende nøyaktige ut fra hensynet til effektiv bruk av samfunnets ressurser og ivaretagelse av beskyttelsesverdige interesser. Når Justervesenets virksomhet skal innrettes i tråd med lovens formål, innebærer det bl.a. at eksisterende regelverk på måleteknikkområdet skal gjennomgås og behov for eventuelt nytt regelverk skal vurderes med grunnlag i lovens formål. I den forbindelse skal tilsynsvirksomheten og tilsynsaktiviteten videreutvikles og endres i tråd med resultatene av utredninger på regelverksområdet.

3. MÅL OG PRIORITERINGER I 2016

3.1 Mål

Det er definert tre mål for Justervesenets virksomhet:

Mål

- Å sørge for forsvarlig forvaltning og målrettet utvikling av regelverk på måleteknikkområdet.
- Å sikre trygghet for at måleresultater som brukes i økonomiske oppgjør, er tilstrekkelig nøyaktige.
- Å bidra til at målinger som utføres i næringslivet, forskningsinstitusjonene og forvaltningen er sporbare og tilstrekkelig nøyaktige.

Målene skal ses på bakgrunn av og i sammenheng med de rammer som er lagt for Justervesenets virksomhet gjennom lover, forskrifter og Stortingets budsjettvedtak.

Sørge for forsvarlig forvaltning og målrettet utvikling av regelverk på måleteknikkområdet

Det etaten først og fremst skal oppnå på dette området er:

- at norsk regelverksutvikling skal være harmonisert med den internasjonale utviklingen
- at regelverksutviklingen legger til rette for tilstrekkelig nøyaktige målinger, jf. målelovens formålparagraf

Sikre trygghet for at måleresultater som brukes i økonomiske oppgjør, er tilstrekkelig nøyaktige

Det etaten først og fremst skal oppnå på dette området er:

- at måleredskaper og måleresultater som er underlagt lovpålagt tilsyn, skal være så nøyaktige som mulig og minst så nøyaktige som minstekrav fastsatt av Justervesenet
- at næringslivet skal få relevant informasjon om regelverk og bruk av måleredskaper
- at metodene for å bedre effekten og/eller redusere ressursbruken i, -eller som følge av tilsynsvirksomheten, blir videreutviklet
- å utnytte mulighetene i ny avgifts- og gebyrstruktur slik at det oppnås høyest mulig samfunnsøkonomisk effekt i tilsynsvirksomheten

Bidra til at målinger som utføres i næringslivet, forskningsinstitusjonene og forvaltningen er sporbare og tilstrekkelig nøyaktige

Det etaten først og fremst skal oppnå på dette området er:

- at kalibreringstjenester og måleteknisk infrastruktur hos Justervesenet og de utpekte laboratoriene skal holde en så høy kvalitet som mulig, og ikke lavere enn minstekrav fastsatt av Justervesenet
- at kompetansen om måleteknikk skal holde et så høyt faglig kvalitetsnivå som mulig innenfor en rimelig ramme for ressursbruken på dette feltet
- at laboratoriefasilitetene og kompetansen skal utnyttes så effektivt som mulig
- at målinger gjort i industri, handel, forskning og forvaltning i Norge er i samsvar med internasjonale avtaler om måleenheter og har nasjonal og internasjonal aksept
- å opprettholde og videreutvikle målenormaler og formidle kalibreringstjenester

Rapporteringskrav følger i vedlegg 1.

3.2 Prioriteringer 2016

En prioritert oppgave for Justervesenet på regelverksområdet er å sørge for at norsk regelverksutvikling legger til rette for tilstrekkelig nøyaktige målinger og er harmonisert med den internasjonale utviklingen med utgangspunkt i målelovens og edelmetallovens formål.

På tilsynsområdet skal Justervesenet prioritere å videreutvikle tilsynsmetoder og drive informasjonsvirksomhet som kan bidra til å bedre feilsituasjonen. Justervesenet skal i 2016 lage en prioritert plan for nødvendig utskifting og oppgradering av instrumenter og utstyr ved laboratoriet og til tilsynsvirksomheten.

Justervesenet deltar i EU-programmet EMPIR fra 2014-2020. En prioritert oppgave er å sørge for at næringslivet og norske forskningsmiljøer får størst mulig nytte av norsk deltakelse i programmet. Justervesenet skal i denne sammenheng aktivt informere om hvilke muligheter for deltakelse for næringslivet som finnes i programmet.

Omlegging av dagens gebyrbaserte tilsyn til et avgifts- og gebyrbasert tilsyn vil åpne for at Justervesenet kan gjennomføre de mest effektive typer tilsyn til enhver tid. Justervesenet skal i 2016 sørge for at etaten aktivt utnytter de muligheter som omlegging til avgifts- og gebyrstruktur gir ut fra hensynet til effektiv bruk av samfunnets ressurser i samsvar med formålet i Lov om målenheter, måling og måleresultater. Justervesenet skal årlig vurdere hvilken effekt omlegging til et avgifts- og gebyrbasert tilsyn har for de enkelte tilsynsområdene. Ved endringer i feilsituasjonen bør Justervesenet vurdere justeringer i avgifts- og gebyrnivået.

4. FØRINGER OG OPPDRAG I 2016

IKT-systemene til Justervesenet

Dagens IKT-systemer utgjør en vesentlig risiko for Justervesenet med stor sårbarhet knyttet til personavhengighet og manglende støtte fra leverandører fordi systemene er gamle. IKT-systemene legger store begrensninger på muligheten til utvikling av Justervesenet og kan ikke tilpasses kravene til digital kommunikasjon med brukerne i *Regjeringens digitaliseringsprogram*. Stortinget har bevilget 3,5 mill. kroner til nødvendig fornyelse av IKT-systemene. Justervesenet skal i 2016 starte arbeidet med å fornye IKT-systemene for å bli en enda mer effektiv etat. Det er viktig at det etableres gode internkontrollrutiner for å hindre uautoriserte handlinger. Dette er viktig for tilliten til systemene.

Utvikling av Justervesenet til en enda mer effektiv etat

På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet skal Menon Business Economics levere en rapport til departementet om evaluering av Justervesenet 12. januar 2016. Evalueringen skal gi kunnskap om hvordan Justervesenets virksomhet kan videreutvikles med sikte på en mer effektiv bruk av samfunnets ressurser ut fra formålet i måleloven. Identifisering av konkrete effektiviseringstiltak og forbedringer vil være sentralt i evalueringen. Oppfølging av anbefalingene i rapporten vil skje i nært samarbeid med Justervesenet.

Akkreditering som teknisk kontrollorgan (TKO)

Justervesenet startet i 2015 arbeidet med akkreditering av TKO-tjenestene. Dette som følge av innføring av nytt måleinstrumentdirektiv og nytt direktiv for ikke-automatiske vekter. Nærings- og fiskeridepartementet ber om at arbeidet med akkreditering av TKO-tjenestene slutføres våren 2016 slik at Justervesenet kan utpekes som TKO etter de nye direktivene med virkning senest fra gjennomføringsfristen 20. april 2016.

Rekruttering av kontrollører

Det er viktig at Justervesenet i 2016 fortsetter arbeidet med å bygge opp et sterkt apparat for rekruttering, for å redusere risikoen for mangel på kritisk kompetanse på kort og lang sikt. Målet er at Justervesenet skal ha ansatte med god og riktig kompetanse.

Markedsovervåkning og oppgaver som norsk administrator for ICSMS

Forordning (EF) nr. 765/2008, nedfelt i EØS-vareloven, legger de generelle rammene for markedstilsyn med varer. Justervesenet skal gjennomføre markedsovervåkning av måleinstrumenter i samsvar med de krav som er fastlagt gjennom EØS-vareloven samt EØS regelverk som etaten har ansvar for.

EØS-vareloven forplikter norske markedsovervåkningsmyndigheter til å dele visse typer informasjon med Europakommisjonen/ESA og tilsvarende myndigheter i andre EØS-land. Til dette formålet har Europakommisjonen valgt at man skal bruke det elektroniske informasjonsdelings- og arkiveringsverktøyet ICSMS (Information and Communication System for Market Surveillance). Det daværende Nærings- og handelsdepartementet utpekte i 2013 Justervesenet som norsk administrator for ICSMS. Den viktigste oppgaven i 2016 blir å legge til rette for at markedsovervåkningsmyndighetene faktisk bruker ICSMS som et verktøy. Dette gjelder både å legge inn informasjon, og å søke informasjon, i ICSMS. Videre, ved behov, å videreføre opplæringen av markedstilsynsorganer i bruk av ICSMS.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap skal være integrert i virksomhetens styring, og det skal foreligge dokumentasjon på hvordan virksomheten ivaretar internkontrollen på området, herunder nødvendig opplæring og informasjon. Det skal fokuseres på risikoerkjennelse, verdivurdering og skadevurdering ut fra ansvars- og arbeidsområdet. Virksomheten skal ha etablert nødvendig grunnsikring for beskyttelse av verdier og ha oppdaterte krise-/beredskapsplaner for å sikre god håndtering og kontinuitet ved uforutsette hendelser. Informasjonssikkerhetsarbeidet skal være i samsvar med den nasjonale strategi og handlingsplan for informasjonssikkerhet. Det skal gjennomføres regelmessige øvelser med bakgrunn i planverket. Virksomheten skal i 2016 legge til rette for å ta i bruk lavgradert kommunikasjonsløsning (Nasjonalt BEGRENSET-nett) i henhold til departementets forutsetninger.

For informasjon som faller inn under sikkerhetsloven med forskrifter skal det være etablert tiltak og rutiner i henhold til dette regelverket. Virksomheten skal regelmessig kartlegge risiko og sårbarheter innenfor eget ansvarsområde og utvikle og vedlikeholde oversikten. Det skal regelmessig vurderes om det er aktuelt å foreslå utpeking av skjermingsverdig(e) objekt(er).

På bakgrunn av anbefaling fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og drøfting av saken i Regjeringen, ber Nærings- og fiskeridepartementet om at etaten iverksetter tiltak for å øke IKT-sikkerheten. NSM trekker frem fire tiltak som anses å være de mest effektive:

- Oppgradere program- og maskinvare
- Installere sikkerhetsoppdateringer så fort som mulig
- Ikke tildele sluttbrukere administratorrettigheter
- Blokkere kjøring av ikke-autoriserte programmer

NSM anbefaler også at flere samfunnsviktige virksomheter og virksomheter underlagt sikkerhetsloven gjennomfører inntrengningstester. Nærmere informasjon om rådene fra NSM utdypes og er tilgjengelige på NSMs nettsider (nsm.stat.no).

Nærings- og fiskeridepartementet ber etaten følge opp de fire foreslåtte tiltakene og de øvrige anbefalingene fra NSM. Departementet oppfordrer videre til at etater som faller inn under sikkerhetsloven vurderer å gjennomføre inntrengningstester. Departementet ber om tilbakemelding innen 1.mai om hvordan tiltakene er fulgt opp i etaten.

Digitalisering

Justervesenet skal etterstrebe å være i front når det gjelder digitalisering av tjenestene sine. Fellesføringer i digitaliseringsrundskrivet skal følges (Rundskriv H-17/15).

Måling av brukereffekter – fellesføring

Som et ledd i arbeidet med en enklere hverdag for folk flest ønsker regjeringen å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen.

I 2016 skal Justervesenet kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. Justervesenet står fritt til selv å velge metode for kartleggingen. Virksomheter som allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser og brukerdiallog skal vurdere behovet for å forbedre eksisterende initiativer eller å iverksette nye.

På bakgrunn av kartleggingen skal Justervesenet vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene. I årsrapporten for 2016 skal Justervesenet omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt.

5. STYRINGSDIALOG GJENNOM ÅRET

Den årlige styringsdialogen mellom Nærings- og fiskeridepartementet og Justervesenet består av følgende faste møter og hoveddokumenter:

- Departementets tildelingsbrev
- Etatsstyringsmøter
- Risikovurdering og økonomirapport. Det skal leveres 2 rapporter. Tidspunktene fremgår av styringskalenderen (Vedlegg 2)
- Virksomhetens årsrapport
- Budsjetttinnspill
- Departementets referater fra møter med virksomheten

Justervesenet plikter å informere departementet umiddelbart ved vesentlige avvik. Med vesentlige avvik menes alvorlige forhold eller hendelser som hindrer etaten i å nå sine mål, indikasjoner på at forbruk/inntekter vil avvike vesentlig fra tildelte budsjetttrammer og brudd på sentrale lover og regler. Etaten skal orientere departementet umiddelbart om saker med mulig mediemessig eller politisk interesse.

En styringskalender med tidspunkt for etatsstyringsmøter og frister og krav til leveranser er vedlagt.

6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2016

6.1 Budsjetttvedtak

For Justervesenet er det fattet budsjettvedtak på kap. 902, 3902 og 5574.

Utgifter

		(i 1000 kr)
		Saldert
902 Justervesenet		2016
01	Driftsutgifter	120 614
21	Spesielle driftsutgifter	346
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold,	3 500
Sum kap. 902		124 460

Inntekter

		(i 1000 kr)
		Saldert
3901 Justervesenet		2016
01	Gebyrinntekter	37 400
03	Inntekter fra salg av tjenester	16 000
04	Oppdragsinntekter	344
Sum kap. 3902		53 744

		(i 1000 kr)
		Saldert
5574 Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet		2016
75	Tilsynsavgift Justervesenet	46 600
Sum kap. 5574 post 75		46 600

Nærings- og fiskeridepartementet understreker Justervesenets ansvar for å planlegge virksomheten i 2016 slik at målene kan nås innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.).

Utgiftsbevilgninger kan ikke overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, jf. bevilgningsreglementets § 5, med unntak av fullmakter gjengitt i punkt 6.2 under.

6.2 Budsjettfullmakter*Merinntektsfullmakt*

Justervesenet gis fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 902, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3902, post 01 og 03 og under kap. 5574, post 75.

Justervesenet gis fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 902, post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3902, post 04.

Merinntekter som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelse som utgiftsføres på kap. 1633, post 01. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til etterfølgende år. Bortsett fra begrensningen på 2 pst. av bevilgningen må fullmakten disponeres i samsvar med Finansdepartementets rundskriv R-110, jf. rundskrivets punkt 2.4.

6.3 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Justervesenet skal føre periodisert virksomhetsregnskap og følge statens regnskapsstandarder (SRS), jf. nærmere retningslinjer i Finansdepartementets rundskriv R-114/2015-2 av 23.11.2015.

6.4 Endringer fra og med 2016 – budsjett og regnskap

Kravene til årsrapporten fra 2015 vil bli videreført i 2016. I tillegg er det innført enkelte tilleggskrav jf. brevet av 18. sept. 2015 (dokumentreferanse 15/3697-5). Dette knytter seg til følgende fire punkter;

- Beskrivelse av resultatkjeden
- Standardisert fremstilling av nøkkeltall
- Omtale og grafisk framstilling av kostnader fordelt på art
- Belyse forholdet mellom ressursinnsats og resultater

6.5 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapitlene 902, 3902 og 5574, post 75 stilt til disposisjon for Justervesenet

Med hilsen

Christian Gløersen (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Jenny Clarhäll
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

VEDLEGG 1: STYRINGSPARAMETERE OG RAPPORTERINGSKRAV

Rapportering skal skje i årsrapporten med mindre det er spesifisert et særskilt behov for rapportering i tertialrapporten. For øvrig viser vi til det som er sagt i tildelingsbrevet om rapportering.

Sørge for forsvarlig forvaltning og målrettet utvikling av regelverk på måleteknikkområdet

- hvilke regelverksendringer som er gjennomført gjennom året, herunder harmonisering med internasjonalt regelverk
- fremdrift i pågående utredningsprosjekter
- avdekke behov for eventuelle nye utredninger med utgangspunkt i målelovens og edelmetallovens formål
- resultat av evalueringer av gjennomførte regelverksendringer
- redegjørelse for opplærings- og andre ICSMS-relaterte aktiviteter samt aktiviteter innen markedsovervåkning av måleinstrumenter

Sikre trygghet for at måleresultater som brukes i økonomiske oppgjør, er tilstrekkelig nøyaktige

- hvilken endring i feilsituasjonen som har skjedd gjennom året, og hvilke konsekvenser feilmålinger og feil antas å ha. Problemområder skal dokumenteres
- hvilke minstekrav til nøyaktighet som fastsettes, med begrunnelse ut fra målelovens formål
- hvilken endring i tilsynsmetoder som gjennomføres og hvilke resultater dette har gitt eller ventes å gi for feilsituasjonen og tilsynseffektiviteten
- hvilket tilsyn med måleredskaper og måleresultater underlagt lovpålagt kontroll som er utført
- hvilke samfunnsøkonomiske effekter som oppnås som følge av de mulighetene et nytt avgifts- og gebyrsystem gir tilsynsvirksomheten – rapportere i andre tertialrapport samt i årsrapport

Bidra til at målinger som utføres i næringslivet, forskningsinstitusjonene og forvaltningen er sporbare og tilstrekkelig nøyaktige

Rapporteringskrav:

- kvalitetsmål og kvalitetsnivå for Justervesenet og de utpekte referanselaboratoriene med begrunnelse i målelovens formål
- etablere samarbeid med referanselaboratorier som tar ansvar for sporbarhet på områder som Justervesenet ikke dekker selv
- omfanget av kalibrerings- og måletjenester, herunder tjenester som teknisk kontrollorgan
- hvilke nye kalibreringstilbud som er vurdert og eventuelt etablert, og hvilket samarbeid det er med andre norske aktører på dette feltet
- omfanget av kompetanseoppbygging og -overføring gjennom FoU-virksomhet, kursvirksomhet, rådgivning og øvrig kontakt med næringsliv, offentlige myndigheter og internasjonale fagmiljøer

- hvilke faglige krav til kompetanse og måleteknikk som legges til grunn og hvilken videreutvikling av kompetansemiljøet innenfor måleteknikk som har skjedd
- utnyttelsesgraden av laboratoriene og kompetansen

Administrativ rapportering

- Justervesenet skal rapportere om arbeidet med evaluering av gebyrstrukturen i tertialrapportene i 2016 og i årsrapporten.
- Justervesenet skal rapportere om arbeidet med innføring av nytt IKT-system i tertialrapportene i 2016 og i årsrapporten.
- Det skal i første tertialrapport for 2016 vedlegges en prioritert plan for nødvendig utskifting og oppgradering av instrumenter og utstyr ved laboratoriet og i tilsynsvirksomheten. Planen skal inneholde kostnadsanslag.

VEDLEGG 2: STYRINGSKALENDEREN FOR 2016**Leveranser og etatsmøter 2016**

Mnd.	Dato	Aktivitet	Mnd.	Dato	Aktivitet
Jan.	Medio jan. - medio feb.	Avslutning statsregnskap 2015	Juli		
Feb.	26. feb:	Årsrapport 2015*	Aug.		
Mars	1. mars: 15. mars:	Ev. innspill revidert budsjett 2016 Budsjettforslag 2017	Sept.	20. sept.: 20. sept.:	Risikovurdering Status økonomi per 31. aug., og ev. innspill endringsproposisjon høstse- sjon 2016
April	20. april 20. april	Risikovurdering Status økonomi per 31. mars	Okt.	Okt. - nov. 31. okt.	Dialog om tildelingsbrev for 2017 Etatsstyringsmøte (tentativt)
Mai	1.mai 4. mai	Tiltak for bedre IKT-sikkerhet - status Etatsstyringsmøte (tentativt)	Nov.	1. nov.	Innspill til store satsinger 2018
Juni		Kontraktssamtale med etatsleder	Des.	31. des.	Tildelingsbrev for 2017

* Frist for årsrapport for 2016 er 27. februar 2017.

Krav til leveranser*Avslutning av statsregnskapet for 2015*

Frister og krav til leveranser ved avslutning av statsregnskapet for 2015 er meddelt i eget brev av 08.12 2015 (vår ref. 14/7791).

Årsrapport 2015

Vi viser til tildelingsbrevet for 2015 og eget brev sendt ut om anbefalinger og krav til årsrapporten for 2015 (vår ref.: 1536/97-5, datert 18.09.2015). Utover dette ber vi virksomheten følge anbefalingene Direktoratet for økonomistyring har til innhold og utforming av hver enkelt del av årsrapporten, jf. difi.no/no/Styring/Arssrapport, med mindre noe annet er eksplisitt avtalt i etatsstyringsdialogen.

Virksomheten skal i vedlegg til årsrapporten redegjøre for status i arbeidet med samfunnssikkerhet, beredskap og intern sikkerhet. I forbindelse med årsrapporten for 2015 ønskes en redegjørelse for de viktigste utfordringer eller problemstillinger på dette området, på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsvurderinger, ledelsens evaluering, øvelse, hendelse eller lignende. Alle virksomheter som det er aktuelt for forutsettes å medvirke til rapportering om sikkerhetstilstanden i regi av Justis- og beredskapsdepartementet som samordningsdepartement innen samfunnssikkerhet og beredskap på sivil side.

Årsrapport 2016

Årsrapport med årsregnskap for 2016 skal i utgangspunktet utformes etter samme krav som for 2015. Det anbefales at virksomhetene fortsetter videreutviklingen av årsrapporten i tråd med krav og anbefalinger for 2015.

Eventuelle innspill til revidert budsjett - Omdisponeringer og tilleggsbevilgninger vårsesjon 2016

I løpet av våren legger regjeringen fram en proposisjon om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet. Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold. Dersom etaten har innspill til saker som bør fremmes, ber departementet om at det for hvert enkelt forslag går fram:

- Kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse.
(F.eks. om forslaget gjelder paralleljustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring.)
- Beløp per kap./post som forslaget vedrører.
- For eventuelle innspill om utgiftsøkninger, skal det gå fram hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene.

Budsjettforslag 2017

Budsjettforslaget skal vise hvordan etaten vil prioritere sine ressurser det kommende året, gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år (justert for 0,5 % effektiviseringskutt). Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon av etatens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Budsjettproposisjonen skal i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål, strategier og gjeldende budsjetttramme og inneholde følgende:

1. Omtale av hovedprioriteringer for 2017. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som etaten skal ha oppmerksomhet på i 2017.
2. Omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt, for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
3. Oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2015 (regnskapstall), 2016 (gjeldende budsjett) og 2017 (gitt dagens ramme).

I tillegg skal etaten spesifisere driftsutgiftene for 2017 på 01-posten på underpost 01.1 Lønn og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

Nærmere om investeringer

Departementet ber etaten redegjøre for investeringer som etaten planlegger å gjennomføre innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten husleie-kompensasjon, eller IKT-investeringer. Departementet minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til digitaliseringsrundskrivet (H-7/15) fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Tiltak for bedre IKT-sikkerhet – orientering om status

Det vises til omtale i tildelingsbrevet om anbefaling fra NSM om tiltak for å øke IKT-sikkerheten i virksomheter. Nærings- og fiskeridepartementet ber om tilbakemelding innen 1.mai om hvordan tiltakene er fulgt opp i etaten.

Risikovurdering

Etaten skal vurdere risiko som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverket og hovedinstruksen. Arbeid med strategiplaner, ressursdisponering og større utviklingstiltak i etaten skal alltid bygge på risikovurderinger.

Departementet ber etaten legge fram en overordnet vurdering av risiko knyttet til:

- Måloppnåelse
- Effektiv bruk av ressurser
- Pålitelig rapportering
- Etterlevelse av lover og regler

Der hvor risiko vurderes som høy eller kritisk, skal grunnlaget for vurderingen utdypes. Det skal benyttes systematiske metoder for å beskrive sannsynlighet og konsekvens i de enkelte risikovurderingene. Dette er viktig for å kunne avstemme risikotoleranse mellom departement og etat. Videre skal årsaken til risikoen identifiseres og risikoreduserende tiltak beskrives.

I tillegg bes etaten å kommentere dersom det er kjennskap til fremtidige hendelser i påfølgende år som kan påvirke de enkelte risikovurderingene.

Status økonomi og ev. innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger høstsesjon 2016

Departementet ber etaten legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. mars og 31. august. I tillegg vil departementet underveis vurdere behovet for hyppigere økonomirapportering enn det styringskalenderen legger opp til. Rapportene skal være basert på statsregnskapet. I rapporten skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett, endringer i bevilgning gjennom året, refusjoner/merinntekter).
- Regnskapsført i statsregnskapet per 20. april og 31. august.
- Prognose for hele året.
- Kommentarer til eventuelle vesentlige avvik mellom disponibelt beløp og regnskapsført.

Rapporten per 31. august skal også omfatte eventuelle innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger som bør fremmes i høstsesjonen. Krav til eventuelle innspill følger av punkt ovenfor om eventuelle innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger i vårsesjonen.

Innspill til store satsinger 2018

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til materiale til regjeringens første budsjettkonferanse, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger. Departementet ber om at eventuelle innspill inneholder følgende informasjon:

Benevning av satsingsforslag _____ (mill. kroner)

Kort oppsummering av satsingsforslaget.

- 2-5 linjer og maks 1/2 side.
- Tiltakets formål og varighet.

- Utgifter i 2018 og påfølgende år.

Tilleggsopplysninger:

- Nærmere utdyping av satsingsforslaget.
- Bakgrunn og behov for tiltaket.
- Oppsummering av konkrete resultater som tiltaket forventes å gi.
- En oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket. I den sammenheng må det redegjøres for alle relevante forutsetninger og beregninger. Alle tallstørrelser må settes opp på en logisk og etterprøvbar måte.
- Tiltakets samfunnsøkonomiske lønnsomhet tallfestes så langt det er mulig.
- Flerårige budsjettkonsekvenser for årene 2019-2021 for hvert enkelt satsingsforslag. Hvis tiltaket berører flere kapitler og poster, settes dette opp i en oversiktlig tabell.
- En beskrivelse av hvordan resultatoppfølgingen skal foregå.
- Dersom tiltaket antas å gi innsparinger over tid, må en konkret gevinstrealiseringsplan beskrives.

Dersom relevant, skal følgende inngå:

- Gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, herunder kontakt med berørte parter (for eksempel KS).
- Beregning av eventuell kommunal medfinansiering, jf. punkt 6.1 i R-9/2012.
- En framstilling av sektorovergripende forslag som er koordinert mellom berørte departementer.

VEDLEGG 3: FULLMAKTER 2016

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets rundskriv R-110, sist oppdatert 25.11.2013. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av Finansdepartementet (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

Nærings- og fiskeridepartementet delegerer med dette følgende fullmakter til Justervesenet for 2016, med de vilkår som er fastsatt i rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av [Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor](#), fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 29. mai 2015.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste tre budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskriv 110. Det bes om særskilt rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Det vises til følgende:

- NHDs brev av 19.11.04 om godkjenning og virkningstidspunkt 17.11.04 for Justervesenets reviderte personalreglement.
- NHDs brev av 27.02.01 om delegering av fullmakt i forbindelse med beordringsgodtgjørelse.
- NHDs brev av 30.01.02 om delegering av fullmakt i forbindelse med erstatning ved skade på eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten.
- NHDs brev av 06.06.02 om delegering av fullmakt vedrørende kompensasjon for arbeids- og reisetid for tjenestereiser i utlandet.
- NHDs brev av 10.03.05 om delegering av administrative bestemmelser i forbindelse med teletjenester, flytting til utlandet, oppholdsgodtgjøring mv. til deltakere ved kortvarige kurs, konferanser mv. og ansvar og garanti for statens oppkrevere og regnskapsførere.